

SİRKÜ : 2016/28

Konu : Vergi Dilimi Değişikliği Sebebiyle

Asgari Ücretin Net Tutarında Meydana Gelen

Azalışın Telifi Edilmesi ve Asgari Geçim İndirimi

Tavanının 279,99 TL.'ye yükselmesi

KAYSERİ

31.10.2016

28.10.2016 tarih ve 29871 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6753 Sayılı Kanun ile 01.10.2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 86. Madde ile gelir vergisi tarifesinde dilim atlamaya bağlı olarak Ekim, Kasım ve Aralık 2016 aylarında asgari ücretin net tutarında meydana gelebilecek azalmayı telafi edici düzenleme yapılmış olup, aynı tarihli Resmi Gazetede yayımlanan GVK 294 Seri No.lu Tebliğ ile de uygulama usul ve esasları açıklanmıştır.

Aşağıda gelir vergisi tarifesi dilimlerine bağlı olarak asgari ücretin net tutarında Ekim, Kasım ve Aralık 2016 aylarında meydana gelebilecek azalışın telafi edilmesine ilişkin düzenlemeye ve Ekim 2016 ayından itibaren asgari ücret üzerinden %20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması sonucu asgari ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisinin artmasına bağlı olarak asgari geçim indirimi tavanının 209,99 TL. değil, 279,99 TL. olarak uygulanmasına değinilmiştir.

1-Gelir vergisi tarifesine bağlı olarak asgari geçim indirimi dâhil asgari ücretin net tutarında meydana gelen azalışın telafi edilmesine ilişkin düzenleme

1.1- Gelir vergisi tarifesine bağlı olarak 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında asgari ücretin net tutarında meydana gelen azalışın telafi edilmesine ilişkin düzenlemeden asgari geçim indirimi dâhil aldığı net ücret, bekâr bir çalışanın asgari geçim indirimi dâhil Ocak/2016 döneminde aldığı net ücretin altına düşenler yararlanabilecektir.

6753 Sayılı Kanun ile 01.10.2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 86. Madde ile gelir vergisi tarifesine bağlı olarak 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında asgari geçim indirimi dâhil aldığı net ücret tutarı, bekâr bir çalışana Ocak/2016 döneminde asgari geçim indirimi dâhil ödenen net ücretin altına düşen çalışanların, asgari geçim indirimi dâhil aldığı ücret ile Ocak/2016 döneminde bekâr çalışan için geçerli asgari geçim indirimi dâhil net ücret tutarı arasındaki farkın ilave asgari geçim indirimi olarak çalışana ödenmesi suretiyle telafi edilmesi öngörülmüştür.

Bir örnek vermek gerekirse Ekim 2016 ayında hafta sonu tatili dâhil 30 gün çalışması olan bekâr bir asgari ücretlinin yürürlükteki tarifeye göre asgari geçim indirimi dâhil net ücreti 1.230,99 TL. olup, bu tutar ile aynı kişi için Ocak/2016 döneminde geçerli asgari geçim indirimi dâhil net ücret tutarı olan 1.300,99 TL. arasındaki fark olan (1.300,99 – 1.230,99 =) 70,00 TL. bu çalışana Ekim 2016 döneminde ilave asgari geçim indirimi olarak ödenecek ve ödenen tutar muhtasar beyannamede tevkif edilen gelir vergisinden mahsup edilecektir.

1.2- 193 Sayılı GVK Geçici 86. maddesinde bir hüküm bulunmamasına rağmen GVK 294 Seri No.lu Genel Tebliğinde gelir vergisi tarife değişikliğine bağlı olarak net ücret tutarındaki azalışın telafi edilmesi uygulamasından, ay içinde tam süreli çalışanların yararlanabileceği, Ekim, Kasım, Aralık 2016 aylarında işe başlama veya işten ayrılma, ücretsiz izin ve benzeri nedenlerle kısmi süreli çalışmaya bağlı olarak asgari geçim indirimi dâhil net ücreti 1.300,99 TL.'nin altına düşenlerin bu uygulamadan yararlanamayacağı belirtilmiştir.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 86. maddede her hangi bir açıklama ve kısıtlama bulunmamasına rağmen Maliye Bakanlığı "Ocak/2016 döneminde bekâr çalışan için geçerli asgari geçim indirimi dâhil net ücret" ifadesini aylık net ücret olarak değerlendirmiş ve GVK 294 Seri No.lu Genel Tebliğinde Ekim, Kasım, Aralık 2016 aylarında işe başlama veya işten ayrılma, ücretsiz izin ve benzeri nedenlerle kısmi süreli çalışmaya bağlı olarak asgari geçim indirimi dâhil net ücreti 1.300,99 TL.'nin altına düşenlerin bu uygulamadan yararlanamayacağı belirtilmiştir.

Bilindiği üzere asgari ücret aylık olarak değil günlük olarak belirlenmektedir. GVK Geçici 86. Maddesindeki düzenlemede de Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ilişkin net ücretleri Ocak/2016'da geçerli asgari ücretin altına düşenlerden bahsedilmekte olup, ayın tamamında çalışıp ta asgari geçim indirimi dâhil 1.300,99 TL. net ücret alanlardan bahsedilmemektedir. Kısmi süreli çalışanların ücret azalışının telafi edilmesine ilişkin düzenlemeden yararlanamayacağına ilişkin açıklama ile Kanunun amacına uygun olmayan bir değerlendirme yapılarak Kanun hükmünün önüne geçilmiş bulunmaktadır.

Ekim 2016 ayından itibaren aldığı asgari ücret tutarından %20 oranında gelir vergisi kesintisi yapılmasının net ücrette meydana getireceği azalma tutarı günlük 2,33 TL. aylıkta 70,00 TL. olup, 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında çalışmaları karşılığında aldığı ücretten %20 oranında vergi kesilenlere, çalıştığı gün sayısına göre günlük 2,33 TL. ilave asgari geçim indirimi ödenmesinin sağlanması halinde asgari ücretin net tutarındaki azalış tam olarak telafi edilmiş olacaktır.

Ayrıca 01.10.2016-28.10.2016 tarihleri arasında işten ayrılan çalışanlara, bu tarihler arasında yürürlükte bulunan mevzuata göre tevkifat yapılarak ücret ödenmiş olduğundan, bu çalışanların net maaşı Ocak/2016 ayında geçerli asgari ücretin altına düşmüş bulunmaktadır. Bu çalışanların işten ayrılmış olması sebebiyle mahsup imkânı da bulunmadığından, 01.10.2016-28.10.2016 tarihleri arasında işten ayrılan ve ayrıldığı tarihteki düzenlemelere göre ücretinden tevkifat yapılan çalışanların, aldığı kıst döneme ilişkin ücretinin Ocak/2016 ayında geçerli asgari ücretin altına düşen kısmının Vergi Daireleri aracılığıyla iade edilmesi sağlanmalıdır.

1.3- 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında gelir vergisi tarifesine bağlı olarak asgari geçim indirimi dâhil net ücreti 1.300,99 TL.'nin altına düşen çalışanları ve azalan ücret tutarının sadece 1.300,99 TL.'ye kadar tamamlanmasını kapsayan düzenleme, eşi ve/veya çocukları için asgari geçim indiriminden yararlanan asgari ücretli çalışanlar yönünden adil olmamıştır.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na eklenen Geçici 86. Maddede gelir vergisi tarifesine bağlı olarak 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında asgari geçim indirimi dâhil aldığı net ücret tutarında azalış meydana gelen çalışanların, asgari geçim indirimi dâhil aldığı ücret en fazla Ocak/2016 döneminde bekâr çalışan için geçerli asgari geçim indirimi dâhil net ücret tutarına kadar (aylık 1.300,99 TL.) tamamlanabileceğinden, eşi ve/veya çocukları için asgari geçim indiriminden yararlanan çalışanlar yönünden düzenleme adil olmamıştır.

Zira evli eşi çalışmayan ve üç çocuğu bulunan bir asgari ücretlinin Eylül 2016 ücreti asgari geçim indirimi dâhil aylık 1.387,47 TL. iken, bu çalışanın gelir vergisi tarifesi değişikliği sebebiyle Ekim 2016 ücreti asgari geçim indirimi dâhil aylık 1.317,47 TL.'ye düşecek, ancak bu çalışanın ücreti 1.300,99 TL.'nin altına düşmediğinden bu çalışan ücret azalışının telafi edilmesine ilişkin düzenlemeden yararlanamayacaktır.

GVK geçici 86. Maddesindeki düzenlemenin eşi ve/veya çocukları için asgari geçim indiriminden yararlanan tüm asgari ücretlilerin ücretlerindeki azalışı kapsayacak şekilde değiştirilmesi düzenlemenin amacına uygun olacaktır.

2- 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında asgari geçim indirimi tutarının tavanı 209,99 TL.'değil 279,99 TL. olarak uygulanmalıdır.

193 Sayılı GVK 32. maddesi ve GVK 265 Seri No.lu Genel Tebliğinde yapılan açıklamalar uyarınca; Ocak/Eylül döneminde aylık asgari ücret üzerinden hesaplanan gelir vergisi 209,99 TL. olduğundan eşi çalışmayanlar yönünden 3 çocuğa kadar, eşi çalışanlar yönünden 5 çocuğa kadar asgari geçim indiriminden yararlanılabilmekteydi.

Gelir vergisi tarifesine bağlı olarak 2016 yılı Ekim, Kasım ve Aralık aylarında asgari ücret üzerinden hesaplanan aylık gelir vergisi tutarı 279,99 TL.'ye yükseleceğinden aylık gelir vergisi tutarını ve 279,99 TL.'yi geçmemek üzere eşi çalışmayan yönünden 4. çocuktan itibaren (9 çocuğa kadar), eşi çalışanlar yönünden de 6. çocuktan itibaren (11 çocuğa kadar) asgari geçim indiriminden yararlanılabilmelidir.

ERCİYES
Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.